

Viitorul tehnologiei 5G în România s-a prefigurat la Ziua Comunicațiilor 2019

Cea de a 23-a ediție a expo-conferinței naționale Ziua Comunicațiilor a reunit peste 500 de specialiști din industria IT&C, dar și din alte sectoare interesate de impactul lansării tehnologiei 5G în România. În acest context, MCSI și ANCOM au anunțat care sunt prioritățile agendei legislative până la momentul lansării efective a licitației de spectru 5G, prevăzută a avea loc la începutul trimestrului patru a.c. Complementar, principalii operatori telecom din piață și-au prezentat așteptările pe care le au de la autoritățile de reglementare din domeniu, iar furnizorii de echipamente telecom au detaliat provocările tehnologice pe care le aduce lansarea serviciilor 5G la nivel național.

Poziția autorităților

În debutul evenimentului, Ministrul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Alexandru Petrescu, a reiterat mesajul menținerii unui nivel accesibil al licențelor 5G: „Nu îmi doresc să creăm o disponibilitate redusă a pachetelor de frecvență. Nu este o abordare bună pentru că o alocare minimală de spectru va crește artificial prețul licențelor, în detrimentul capacității operatorilor.“ Ministrul a subliniat impactul pe care îl poate avea tehnologia 5G prin aplicațiile industriale în zona de producție, dând exemplul sectorului producției de automobile, care o contribuție de 13,8% în PIB: „Putem valorifica tranziția capacităților de producție către țările din Europa de Est. Dacă noi vom reuși să prezentăm investitorilor o ofertă variată care să integreze aplicații industriale dezvoltate în baza tehnologiei 5G, soluții IoT, robotica și Inteligență Artificială, vom avea un mare câștig.“

Un alt subiect conex abordat de către ministrul Alexandru Petrescu a fost cel al recentelor modificări aduse Ordonanței de Urgență 114: „OUG 114 a reprezentat un prilej bun pentru a readuce în discuție o serie de probleme sistemice, și mă refer în special la clauza care prevede penalități pentru construcțiile de infrastructură de telecomunicații realizate fără avize și autorizații. Din discuțiile avute am înțeles că este nevoie de o perioadă de timp pentru ca toți operatorii să revină în întregime în zona conformității. Lucru care nu poate fi însă realizat doar de către ei, principalul motiv pentru care au ajuns în această situație fiind lipsa de răspuns și cooperare a administrațiilor publice locale. De aceea, am hotărât suspendarea clauzei până la 1 septembrie 2019, timp în care vom lucra la standardizarea și simplificarea pachetului de avize și autorizații necesare construcțiilor specifice rețelelor de telecomunicații. Ulterior, ne vom întoarce în Guvern cu propuneri ce țin atât de partea de standardizare și simplificare a procesului de obținere a avizelor și autorizațiilor necesare, cât și cu alte posibile amendamente pe ceea ce prevede OUG 114 în forma sa actuală, care trebuie însă mai bine fundamentate.“

La rândul său, președintele ANCOM, Sorin Grindeanu, a adus lămuriri asupra stadiului în care se află Strategia națională 5G: „Etapa de dezbatere publică care s-a încheiat ne-a permis să preluăm contribuții importante din piață. În forma sa actuală, strategia reprezintă un efort comun al pieței și al factorilor de reglementare și guvernamentali. Procesul de elaborare a strategiei se va finaliza prin emiterea unei Hotărâri de Guvern, pe care ne așteptăm să o avem până la debutul efectiv al licitației.“

Președintele ANCOM a prezentat și măsurile prevăzute pentru alocarea excedentului monetar de care reglementatorul dispune în urma colectării taxei de utilizare a spectrului de frecvențe și a noii taxe de monitorizare de 3%: „Intenționăm să finanțăm din aceste sume colectate din piață o serie de proiecte publice conexe sectorului telecom. Este o idee mai veche pe care am anunțat-o la ediția precedentă a Zilei Comunicațiilor, și am scris deja, împreună cu MCSI, un proiect prin care putem reîntoarce banii în industrie.“

Un alt subiect abordat de către Sorin Grindeanu a fost cel al Codului European de Telecomunicații: „România are doi ani pentru a transpune această directivă avizată la nivelul UE în legislația din țara noastră. Noul cod susține implementarea și adoptarea rețelelor 5G printr-o mai bună coordonare la nivel european și prin reguli unitare și obligatorii pentru statele membre în ceea ce privește alocarea de frecvențe radio și crearea de condiții favorabile investițiilor în infrastructură.“

Așteptările operatorilor

Panelul dedicat operatorilor telecom a reunit reprezentanții principalilor jucători de pe piața locală (Orange, Vodafone, RCS&RDS și Telekom), care au subliniat importanța continuării dialogului dintre industrie și autorități pe tema viitoarei licitații 5G. Un aspect de interes a fost stabilirea prețului de achiziție al spectrului, astfel încât acesta să nu afecteze disponibilitatea de investiții în construirea și dezvoltarea rețelelor .

„Trebuie să ne uităm și la ce s-a întâmplat în Europa, în țările unde au avut loc deja licitațiile 5G și să alegem modelul cel mai potrivit, ținând cont de specificul de țară“, a declarat Valentin Popoviciu, Vicepreședinte RCS&RDS. „Dacă luăm ca reper prețurile de achiziție care s-au plătit în Marea Britanie, Italia, Spania, Austria, Elveția, Finlanda, Suedia și Țările baltice, media se încadrează între 10 și 15 euro per locuitor. Ar trebui să ne uităm la aceste exemple și să alegem modelul care se potrivește României, care să fie sustenabil și pentru operatorii astfel încât să păstrăm accesibilitatea și disponibilitatea serviciilor 5G pentru toți concetățenii noștri“, a argumentat reprezentantul RCS&RDS.

Poziție susținută, parțial, și de către Dorin Odiățiu, Public Affairs Partnership and Wholesale Director Orange: „Consider că e bine să ne raportăm la ce se întâmplă acum în Europa cu licitațiile 5G, dar e util să ne uităm și la ceea ce s-a realizat în România în trecut. Pentru că, din 1996 și până în prezent, toate licitațiile organizate de către statul român au avut o politică similară – prețuri moderate pentru licitația de spectru care au facilitat o dezvoltare foarte rapidă a rețelelor de către operatori.“

Vladan Pekovic, Executive Director of Technology and Information Telekom, a insistat și el asupra importanței investițiilor pe care operatorii trebuie să le facă în infrastructură: „Cu cât alocăm mai mulți bani pentru achiziția frecvențelor, cu atât mai puțini rămân pentru dezvoltare. De aceea, autoritățile trebuie să găsească punctul de echilibru între prețul licențelor și investițiile în rețele. 5G este un facilitator pentru A Patra Revoluție Industrială, însă dacă nu se găsește acest punct de echilibru, revoluția nu va fi sustenabilă. De aceea, consider că mai bine riscăm câteva luni de întârziere a licitației, decât de 10 ani de regret.“

Mostafa El Beltagy, Consumer Business Unit Director Vodafone, a detaliat impactul pe care îl va avea noua tehnologie asupra întregii societăți: „Încă nu putem bănui amploarea schimbărilor pe care le va genera, dar există deja domenii de aplicabilitate imediată și industrii care vor valorifica rapid atuurile noii tehnologii – viteza foarte mare și latențele mici. De exemplu, în telemedicină, tehnologia 5G va facilita adopția pe scară largă a chirurgiei robotice, prin care vor putea fi realizate intervenții și proceduri complexe de la distanță. În domeniul transporturilor, 5G va permite conectarea simultană a mai multor dispozitive – automobilele inteligente, senzorii din cale de rulare, sistemele de iluminat public etc. Pentru ca aceste lucruri să se întâmple însă, autoritățile trebuie să acționeze ca un facilitator.“

Provocările tehnologice

Provocarea investițiilor în dezvoltarea rețelelor 5G a fost abordată și în cadrul panelului furnizorilor de tehnologie, care a reunit trei jucători importanți la nivel global și local: Kathrein, Ericsson și Huawei.

„Tehnologia 5G va veni cu viteze mult mai mari care vor fi livrate în mediul urban prin mai multe hotspoturi de micidimensiuni, ceea ce va duce la apariția unor alte modele de antene. Kathrein a dezvoltat încă de acum 5-6 ani împreună cu Ericsson astfel de modele de antene active. Și antenele vechi pot fi folosite, dar noile benzi de frecvență care va fi scoase la licitație, colocările și celelalte aspecte vor solicita ca într-un viitor

apropiat să fie nevoie de aceste noi antene“, a explicat Costel Iordache, Sales Director Romkatel.

Florin Haneș, Key Account Manager Ericsson, a explicat succint structura investițiilor pe care le solicita noile rețele 5G: „Noua tehnologie necesită construcția de site-uri mai dese. Ori, majoritatea cheltuielilor cu o nouă rețea vin din zona de construcții civile, unde partea de autorizare este foarte importantă, iar costurile nu sunt scalabile. Noi încercăm să minimizăm pe cât posibil investițiile prin reutilizarea echipamentelor și să facem echipamentul cât mai eficient energetic și mai compact, astfel încât să permită colocarea cât mai multor operatori sau benzi de frecvență în același site, pentru a minimiza costurile de construcție, aspect la care lucrăm împreună cu Kathrein.“

Ideea reutilizării echipamentelor a fost dezvoltată și de către Codruț Savulescu, Senior Solution Manager Huawei: „În ecuația costurilor, infrastructura contează foarte mult. Echipamentele Huawei implementate în România sunt agnostice, așa cum este și frecvența. În 2006, am lansat în piață conceptul Software Defined Network prin care elementul activ poate să suporte două sau mai multe tehnologii în același echipament, astfel că echipamentele Huawei implementate pot livra o rețea 5G și astăzi.“

Perspective adiacente

Expo-conferința națională Ziua Comunicațiilor a inclus anul acesta și un panel dedicat soluțiilor IoT și tehnologiilor AI, deschis de către Adrian Mihălițianu, autor de literatură Sci-Fi, care a realizat o analiză comparativă a utilizării soluțiilor de robotică în mediul industrial: „Să pornim de un exemplu concret: BMW utilizează 2.000 de roboți la 8.000 de angajați. Fabrica Dacia are 470 de roboți la 10.000 de angajați, în condițiile în care și-a dublat numărul de roboți în ultimii trei ani. Dacă ne raportăm însă la nivel național, România are 15 roboți la 10.000 de angajați, în timp ce Polonia are 30, Ungaria-60, Slovacia și Slovenia au peste 100, iar Germania în jur de 300. Sunt cifre care indică un decalaj foarte important, iar dacă nu vom reuși să creștem rapid numărul aplicațiilor de robotică în mediul industrial riscăm să rămânem foarte mult în urmă.“

Avertismentul a fost reluat și de către profesor dr. George Rusu, fondatorul și președintele Forumului pentru Inteligență Artificială și Robotică (FAIR) și unul dintre veteranii industriei IT&C autohtone: „Românii trebuie să schimbe sistemul și să avanseze în domeniul tehnologic, pentru că diviziunea digitală la nivel global se adâncește rapid. Din păcate, la momentul actual sunt foarte puțini cei din societatea românească care contribuie cu adevărat la dezvoltarea acestui domeniu“

Avertismente a lansat la rândul sau și Toma Cîmpeanu, CEO Asociația Națională pentru Securitatea Sistemelor Informatice, care a detaliat riscurile generate de procesul de digitalizare accelerată a societății: „Riscurile vin o dată cu beneficiile lumii virtuale. Sunt pericole împotriva cărora nu am fost pregătiți și educați și gradul de expunere crește constant în ritm cu dezvoltarea și adopția noilor tehnologii.“

O perspectivă mai optimistă a fost prezentată de către Nicoleta Vațlavec, Corporate Manager Groupama Asigurări, care a prezentat impactul pe care l-a avut digitalizare asupra industriei asigurărilor: „Dacă până în 2010 era foarte important istoricul mașinii, acum ceea ce contează cel mai mult în stabilirea primelor de asigurare este istoricul conduitei șoferului, piața fiind obligată să treacă de la modelul Pay-as-you-drive la cel Pay-how-you-drive. De aceea utilizarea produselor telematice de tipul <cutiilor negre> a luat o amploare foarte mare și în România. Evoluția aceasta mă face să cred că viitorul în domeniul asigurărilor va fi cel al dronelor care vor realiza inspecții ale culturilor agricole, al senzorilor montați în locuințe care vor transmite în timp real evenimentele și al asistenților virtuali.“

Bogdan Vasilescu, șef serviciu date statistice ANCOM, a făcut trecerea de la nivelul supozițiilor la cel al certitudinilor, prezentând rezultatele unui studiu realizat la finalul anului trecut de către autoritate asupra notorietății conceptelor 5G și Internet of Things la nivelul societății românești. Astfel, conform sondajului realizat pe un eșantion de peste 3.000 de respondenți, 22% dintre români cunoșteau conceptul de IoT, în timp ce 34% erau familiarizați cu termenul de 5G. De la care aveau expectații ridicate: 47% dintre respondenți se așteaptă la o acoperire națională mai bună, 31% la o viteză mai mare de download/upload de fișiere pe internet, iar 26% la mai puține probleme cu conectivitatea.

După cum se poate observa, lansarea 5G a intrat în linie dreaptă. Cea de a 23-a ediție a expo-conferinței naționale Ziua Comunicațiilor a reprezentat cadrul optim pentru a discuta și analiza ce răspunsuri au pregătite autoritățile și care sunt așteptările industriei locale de la acest moment de cotitură pentru piața telecom, care va avea un impact major asupra dezvoltărilor ulterioare ale societății și economiei românești.

Lansată în 1996 de către Eugen Preotu, expo-conferința națională Ziua Comunicațiilor 2019 a fost organizată de ITS Events Management cu ajutorul sponsorilor și partenerilor:

Telekom, Orange, RCS-RDS, Vodafone, FAIR, Huawei, Romkatel, Ericsson, Dahua Technology si Groupama Asigurări.